

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy – katedra pedagogické a školní psychologie

Oponentský posudek diplomové práce

Marcela Pavlová :

VZTAHOVÁNÍ SE K BUDOUCNOSTI A HODNOTOVÁ ORIENTACE (SROVNÁNÍ POHLEDU SKAUTŮ A JEJICH RODIČŮ)

Studentka předkládá diplomovou práci zaměřenou na názory, postoje, hodnotovou orientaci a vztahování se k budoucnosti mladých lidí ve srovnání s pohledem jejich rodičů.

Výzkumný vzorek skautů – roverů zvolila i proto, že problematiku skautingu má zažitou a jedním z cílů této činnosti je příprava dítěte a mladého člověka na občanský a praktický život.

V teoretické části se zabývá vymezením pojmů hodnota, hodnotová orientace a preference a aspekty časové orientace. Logicky navazuje přiblížením skautingu včetně roveringu – jeho směřování a hodnotám, které uznává, což je důležité pro propojenost s částí praktickou. Není zřetelné proč v této části práce skautský slib uvádí jen neúplně (str.23), i když se jeho rozboru dále věnuje.

Provázanost teorie s praktickou částí je patrna i z příkladů anticipace cílů v různých časových vzdálenostech u jednotlivých složek skautingu.

Touto svojí prezentovanou prací autorka volně navazuje na diplomovou práci P.Černého na UK- fakultě sociálních věd a na sociologickou sondu- ze kterých dále popisuje závěry, které jsou relevantní k diplomové práci.

Citace pak pojímá poněkud volněji, než bývá zvykem (Černý,2002, str.34 – 56 a dále Černý, 2002, str. 56 – 62).

V praktické části se zaměřila na zjištění a analýzu hodnotové orientace a vztahování k budoucnosti dospělých členů Junáka a srovnání hodnot s hodnotami rodičů.

Konečný výběr respondentů tvoří 10 dvojic (jedinec + matka)- z toho 3 muži a 7 (resp.17) žen. Hlavní metodou byl rozhovor a dále dotazník použitý v předchozích výzkumech, na které autorka navazuje.

Zmiňovaný a spíše ilustrační plán činnosti je spíše registrem, časovým vzorkem, než plánem.

Získaná data diplomantka následně analyzuje a dále zpracovává. V analýzách dotazníků hodnotové orientace je pro čtenáře poněkud méně přehledné, že čím vyšší číslo, tím menší důležitost.

Autorka nachází četné shody mezi rodiči/matkami a jejich potomky. Při možných interpretacích výsledků nalézá vliv skautingu, reflektuje však i možné další vlivy.

Zvažovala však možnou míru podobnosti ovlivněnou i výchovou – tedy přenos hodnot matkami ? Domnívá se, že by situace shod a rozdílů byla obdobná i při zjišťování postojů u otců?

Obdobně by jistě bylo zajímavé zjištění a míra shod či jinakostí mužů-otců u zvažování budoucnosti nejen z časového hlediska, ale i z hlediska obsahu těchto představ včetně spoluprožívání budoucnosti někoho blízkého.

Při srovnání výsledků této studie s výzkumem Černého nalézá pisatelka sice rozdíly, které se pokouší interpretovat, vzorek je však, dle mého mínění, příliš malý na možné srovnávání.

V diskuzi je škoda, že se autorka nepokusila nalézt (alespoň to neuvádí) obdobný průzkum i z ciziny, kde mají se skautingem dlouholeté zkušenosti. Také postrádám odbornou literaturu cizojazyčnou, která by nebyla odkazem „z druhé ruky“, což by mělo patřit ke standardu diplomové práce.

Text je převážně čtivý, škoda jen, že se studentka zcela nevyvarovala hrubých gramatických chyb, které zvláště v citaci (!) působí rušivě.

Přes uvedené výhrady hodnotím předkládanou diplomovou práci stupněm – velmi dobře-.

Praha 7.1.2008

PhDr. Jana Procházková ,